

CB Joint Strategy – Supporting the development of the HU-HR border region by a common strategy jointly formulated by the various actors of the cross-border area

HUHR/1902/3.1.1/0001

PANNON EURÓPAI TERÜLETI TÁRSULÁS

PANONSKO EVROPSKO ZDRUŽENJE
ZA TERITORIALNO SODELOVANJE

PANNON EUROPEAN GROUPING
OF TERRITORIAL COOPERATION

CB Joint Strategy – Supporting the development of the HU-HR border region by a common strategy jointly formulated by the various actors of the cross-border area

HUHR/1902/3.1.1/0001

This document has been produced with the financial assistance of the European Union. The content of the document is the sole responsibility of Pannon European Grouping of Territorial Cooperation and can under no circumstances be regarded as reflecting the position of the European Union and/or the Managing Authority.

A jelen dokumentum az Európai Unió társfinanszírozásával valósult meg. A tartalma kizárólag a Pannon Európai Területi Társulás felelősségi körébe tartozik. Az itt megtalálható anyagok nem tekinthetők olyanoknak, mint amelyek az Európai Unió és / vagy a HU-HR Interreg V-A CBC Program Irányító Hatóságának hivatalos állásfoglalását tükrözik.

Ovaj dokument proizveden je uz financijsku pomoć Europske unije. Sadržaj ovog dokumenta isključiva je odgovornost Europska grupacija za teritorijalnu suradnju Pannon i ni pod kojim uvjetima ne odražava stav Europske unije i/ili Upravljačkog tijela.

HU

A Pannon ETT

Az EGTC (European grouping of territorial cooperation, azaz magyarul ETT – európai területi társulás) fogalmát az Európai Unió hozta létre. Célja egy határtérség közös fejlesztése, melyhez legalább két EU-s tagállamból 1-1 tag szükséges. Az ETT önálló jogi személy. Európában 78 db ETT létezik, ebből Magyarországon 22 db működik (ezek közül kb. 15 aktív). A magyar-horvát határtérségben kettő ETT tevékenykedik, a Mura Régió ETT és a Pannon ETT.

A Pannon ETT 2010-ben alakult. Tagjai horvát, szlovén és magyar szervezetek. A társulásnak jelenleg 50 tagja van, melyből 6 megye (3 magyar, 3 horvát), 42 pedig helyi önkormányzat, illetve 2 regionális jelentőségű szervezet, a Pécsi Tudományegyetem és a Duna-Dráva Nemzeti Park. A szerveződés célja a magyar-horvát-szlovén határtérség közös fejlesztése, elsősorban gazdasági fellendítése. Területileg Magyarországról Zala, Somogy, Baranya, horvát oldalról Kapronca-Kőrös, Verőce-Drávamente és Eszék-Baranya megyéket, Szlovéniából pedig a Muravidéket (Lendva) foglalja magába.

A szervezet tagjaival éppen a magyar-horvát határmenti program földrajzi területét fedi le. A Pannon ETT 2019-ben nyerte el egy kiemelt HU-HR CBC projekt keretében a lehetőséget, hogy megtervezze a 2021-27-es EU-s ciklus magyar-horvát határmenti programját. A munka során elkészült egy helyzetelemzés, az előző időszak hatásvizsgálata, illetve az új költségvetési ciklus programdokumentuma. A feladat 5 stratégiai projektötlet kidolgozásával zárult, melyek mind térségi problémák megoldását célozzák.

A CB JOINT STRATEGY PROJEKT

Projektgazda: Pannon ETT

Projekt címe: CB Joint Strategy – Supporting the development of the HU-HR border region by a common strategy jointly formulated by the various actors of the cross-border area

Támogatási konstrukció: Interreg V-A Hungary-Croatia Cooperation Programme 2014-2020

Projektazonosító: HUHR/1902/3.1.1/0001

Projekt időtartama: 2019. 09. 01. – 2023. 04. 30.

Projekt összköltsége: 289 592,50 EUR

Unió támogatás: 246 153,62 EUR

Nemzeti társfinanszírozás: 28 959,25 EUR

A projekt célja

A projekt átfogó célja a hatékony közös fejlesztések előmozdítása a horvát-magyar határ régióban.

Konkrét tevékenységek

- A. Részletes helyzetelemzés
- B. A 2014–2020 közötti időszak hatásvizsgálata
- C. Közös fejlesztési stratégia készítése
- D. 5 komplex stratégiai projektötlet kidolgozása

A. | Helyzetelemzés (Situation Analysis)

Az elemzés 2020 őszén készült el. Felmérte a magyar-horvát határtérség társadalmi, gazdasági, környezeti helyzetét.

A helyzetelemzés legfontosabb megállapításai:

- A határterület legfejlettebb része a nyugati, amely a mediterrán folyosó mentén helyezkedik el. Ez különösen a horvát oldalon látható, ahol a határ menti régió nyugati része Zágráb főváros agglomerációjához vonzódik, ráadásul a két legnyugatibb megye Horvátország legfejlettebb részeihez tartozik. Magyarországon Zala megye a határ menti régió legfejlettebb része.
- A határ menti terület keleti részét két együttműködő regionális központ, Eszék és Pécs jelenléte uralja, amelyek a határ menti térség két fő városi központja. Nagy egyetemeknek adnak otthont, amelyek a kutatási és fejlesztési tevékenységek centrumai.
- A határ menti régió középső része kiemelkedő természeti potenciállal rendelkezik, amely egyre nagyobb jelentőséggel bír, és jelentősen hozzájárul a határ menti térség imázsához, mivel jó környezeti minőséggel és gyönyörű tájakkal társul.

A teljes helyzetelemzés a https://cbcjs.pannonegtc.eu/honlap/Szakmai_anyagok alatt érhető el.

B. | A 2014–2020 közötti időszak HU-HR programjának hatásvizsgálata (Impact Assessment)

A dokumentum 2021 áprilisában készült el. A vizsgálat (és a hozzá kapcsolódó online felmérés) alapján általánosságban elmondható, hogy a program sikeresen kezelte a kiválasztott kiemelt területeken azonosított fejlesztési kihívásokat. A projekt keretében végzett online felmérésre válaszolók pozitív hatásról számoltak be minden egyedi célkitűzés területén, különösen jelentős hatásról az turizmus esetében, míg alacsonyabb, de még mindig pozitív hatásról a kkv-ökoszisztéma és az oktatás esetében.

A teljes hatásvizsgálat a https://cbcjs.pannonegtc.eu/honlap/Szakmai_anyagok alatt érhető el.

C. | Közös fejlesztési stratégia (Joint Development Strategy)

E dokumentum gyakorlatilag a határmenti program alapja, amely 2022 márciusában készült el. A helyzetelemzés, a hatásvizsgálat és az online felmérések alapján a következő beavatkozási területek (prioritások) kerültek meghatározásra:

1. VERSENYKÉPES HATÁRRÉGIÓ

1.1. A kkv-k fenntartható növekedésének és versenyképességének, valamint a kkv-kon belüli munkahelyteremtésnek a fokozása, többek között termelő beruházások révén (gazdaságfejlesztés)

Várható eredmények:

A közös üzleti és innovatív együttműködés segíteni fogja a programterületen működő kkv-kat abban, hogy stabilabbá és jövedelmezőbbé váljanak, ami várhatóan pozitív hatással lesz export/import potenciáljukra, hozzáadottérték-teremtő képességükre, versenyképességükre és a foglalkoztatásra is. Ez közvetlenül hozzájárul a programterület gazdasági teljesítményének javulásához.

2. ZÖLDEBB ÉS ALACSONY SZÉN-DIOXID-KIBOCSÁTÁSÚ HATÁRRÉGIÓ

2.1. Az energiahatékonyság előmozdítása és az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése (energetika)

Várható eredmények:

A közös, alacsony szén-dioxid-kibocsátású projektek keretében határokon átnyúló erőfeszítéseket tesznek a helyi polgárok energiatudatosságának növelése és az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére irányuló közös, innovatív megoldások megtalálása érdekében. Ezek a határokon átnyúló kezdeményezések hatékonyan hozzájárulnak a nagyobb méretű, alacsony szén-dioxid-kibocsátású beruházásokhoz, és a határokon átnyúló partnerségek révén elősegítik az együttműködési fellépéseket és az intézményi együttműködést az energiahatékonyság és a megújuló energiaforrások felhasználása terén.

2.2. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a katasztrófakockázatok megelőzése és az ellenállóképesség előmozdítása, figyelembe véve az ökoszisztéma-alapú megközelítéseket (természetvédelem)

Várható eredmények:

A támogatott projektek várhatóan közös megoldásokat és intézkedéseket eredményeznek, amelyek hozzájárulnak a határ menti terület biológiai sokféleségének javításához és fenntartásához, a zöld és kék infrastruktúra állapotának javításához, ideértve az élőhelyek összekapcsolhatóságát, valamint a programterület vízteteinek jobb minőségét.

3. INKLUZÍV HATÁR MENTI RÉGIÓ

3.1. A kultúra és a fenntartható turizmus szerepének erősítése a gazdasági fejlődésben, a társadalmi befogadásban és a szociális innovációban (turizmus)

Várható eredmények:

A támogatott projektek várhatóan a turisztikai infrastruktúra, a látnivalók és a szolgáltatások minőségének javulását, a határ menti terület mint kevésbé ismert, de feltörekvő környezetbarát célpont láthatóságának növekedését eredményezik, és a határ menti turizmus megkülönböztetett, határon átnyúló termékévé válnak.

3.2. Az inkluzív és minőségi szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés javítása az oktatás, a képzés és az egész életen át tartó tanulás területén az elérhető infrastruktúra fejlesztése révén, többek között a távoktatás és az online oktatás és képzés rugalmasságának elősegítése révén (oktatás)

A támogatott projektek várhatóan a következőket eredményezik:

- A helyi felsőoktatási intézmények által nyújtott oktatási és képzési kínálat bővítése új, közösen kidolgozott és megvalósított tantervek;
- A duális szakképzésben rejlő lehetőségek jobb kihasználása;
- A felnőttek nagyobb mértékű részvétele az oktatásban;
- Fokozott interkulturális csere és megértés;

- A határ menti régió lakosai nyelvtudásának javítása;
- Az általános és középiskolák számára új tartalmak kidolgozása egymás országról és a régióról;
- A hátrányos helyzetű – köztük roma – csoportok és egyének fokozottabb bevonása az ET tevékenységeibe;
- A határvidék közös természeti és kulturális értékeinek megismertetése a gyermekek és fiatal felnőttek körében;
- A határon átnyúló együttműködéssel kapcsolatos pozitív hozzáállás már fiatal korban kialakult;
- A gyermekek és fiatal felnőttek motiválása a közös oktatási tevékenységekben való részvétel révén;
- A hátrányos helyzetű csoportok fokozott társadalmi befogadása;
- A régió tágabb közösségéhez való tartozás érzése.

4. EGYÜTTMŰKÖDŐ HATÁR MENTI RÉGIÓ

4.1. A hatékony közigazgatás fokozása a jogi és közigazgatási együttműködés, valamint a polgárok, a civil társadalom szereplői és az intézmények közötti együttműködés előmozdításával, különösen a jogi és egyéb akadályok megoldása érdekében a határ menti régiókban (kormányzati együttműködések)

Várható eredmények:

- a határ menti együttműködés jogi és adminisztratív akadályainak azonosítása;
- olyan megoldások és intézményi innovációk kidolgozása, amelyek hozzájárulnak a jogi és adminisztratív akadályok leküzdéséhez a határ menti régió szervezeteinek együttműködésében;
- a határokon átnyúló együttműködés és a stratégiai/ágazati tervezés terén az állami intézményi kapacitások és készségek fejlesztése;
- jobb nyelvtudás;
- a tervezési rendszerek és folyamatok, az adatgyűjtési és értékelési módszerek jobb összehangolása (a tervezési folyamatokkal összhangban);
- közös regionális érdekek és fejlesztési irányok meghatározása.

4.2. A kölcsönös bizalom kiépítése, különösen az emberek közötti fellépések ösztönzésével (civil együttműködések)

A támogatott projektek várhatóan az alábbiakat eredményezik:

- a meglévő kapcsolatok és egyéni kapcsolatok tovább fejlődnek;
- az együttműködés hatóköre számos új szereplő bevonásával bővül, ami az egész határ menti régió rendezvényeinek sokszínűségét növeli;
- a kölcsönös megértés és elfogadás szintje a társadalom számára az együttműködés pozitív tapasztalatainak bemutatásával javul.

A civil társadalom szintjén várt eredmények az alábbiak:

- Új kapcsolatok kiépítése a civil társadalmi együttműködésben a határ menti régióban;
- A meglévő kapcsolatok és az egyéni kapcsolatok továbbfejlesztése.

A teljes programdokumentum és a programról szóló összefoglaló a <https://cbcjs.pannonegtc.eu> honlap „Szakmai anyagok” alatt érhető el.

D. | Komplex stratégiai projektötletek

Az 5 stratégiai jelentőségű, határon átnyúló projektjavaslat a következő:

B LIGHT 2 – A magyar-horvát határ különböző oldalain működő kkv-k határokon átnyúló üzleti együttműködésének előmozdítása.

A projekt átfogó célja a határ menti térségben működő kkv-k határokon átnyúló értéknövelt üzleti együttműködésének elősegítése.

A projekt konkrét célkitűzései:

- felhívja a figyelmet a határokon átnyúló gazdasági együttműködés fontosságára és a regionális gazdaságban képviselt hozzáadott értékére;
- a kkv-k közös üzleti együttműködései számának növelése a határ menti térségben, különösen az alacsony gazdasági teljesítményű, vidéki területeken;
- a kkv-k közötti, határokon átnyúló kereskedelem előmozdítása a gazdasági egységeknek nyújtott közvetlen támogatás révén;
- az innovációs tevékenységek előmozdítása ezen a területen a kkv-k határokon átnyúló innovációs együttműködési projektjeinek támogatásával.

GEO BUILDING – A földi geotermikus energián alapuló energetikai felújítások előmozdítása a programterületen

A projekt fő célja a földközeli geotermikus potenciál fenntartható kiaknázásának erősítése a magyar-horvát határon átnyúló programterületen, valamint az épületállomány felújításának elősegítése, miközben a fenntarthatóság és az energiahatékonyság növelésével hozzájárul a kiegyensúlyozottabb energiamix megteremtéséhez.

Konkrét célkitűzések:

- Olyan műszaki sajátosságok és kiválasztási kritériumok kidolgozása, amelyek jelzik, hogyan és hol lehet a legoptimálisabban kiaknázni a földi geotermikus potenciált a határterületen. A módszertani dokumentum meghatározza azokat az épületeket, ahol a földi geotermikus energia hatékonyan alkalmazható a hőigény fedezésére, az energetikai felújítási beruházásokkal párhuzamosan.
- A kiválasztott épületekre a projektpartnerek megvalósíthatósági tanulmányokat készítenek. Ezek a költség-haszon elemzésekkel ellátott tanulmányok pontos előrejelzéseket adnak a beruházások várható költségéről és a becsült költségmegtakarításról.
- A megvalósíthatósági tanulmányok alapján a kiválasztott épületek (vagy épületcsoportok) műszaki előkészítő dokumentációi is elkészülnek.
- A stratégiai projekt egy „virtuális” egyablakos (virtuális OSS) rendszert hoz létre a programterületen, a határhoz közeli, elmaradott területekre fókuszálva.

BIOKNOWLEDGE – Határokon átnyúló tudáscsere, szakmai együttműködés és összehangolt revitalizációs intézkedések kidolgozása az éghajlatváltozás mérséklése és a határ menti térség biológiai sokféleségének megőrzése érdekében

A projekt átfogó célja az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a katasztrófakockázat-megelőzés elősegítése ökoszisztéma-alapú beavatkozások előkészítésének elősegítésével és támogatásával a Határon Átnyúló Bioszféra Rezervátum területén.

A projekt konkrét célkitűzései:

- Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást célzó projektek és beavatkozások előkészítésének és végrehajtásának előmozdítása, amelyek célja a határ menti térség környezeti állapotának javítása.

- Határokon átnyúló együttműködési platform, kommunikáció és adatmegosztás létrehozása az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásnak és a határ menti terület természetvédelmének érdekelt felei között.
- Tudatosítani kell a határ menti ökoszisztéma éghajlatváltozás miatti sebezhetőségét.

AMAZON OF EUROPE KERÉKPÁRÚT MAGYARORSZÁG-HORVÁTORSZÁG – A helyi turisztikai szolgáltatások jobb integrálása az „Amazon of Europe Bike Trail” (AoE) transznacionális turisztikai termékbe

A projekt általános célja a magyar-horvát határ menti AoE kerékpárút turisztikai szolgáltatásai minőségének javítása annak érdekében, hogy vonzó, magas színvonalú szolgáltatást nyújtsanak az idelátogatóknak, ösztönözve őket arra, hogy több időt töltsenek a régióban.

A projekt konkrét célkitűzései a következők:

- az AoE kerékpárút releváns turisztikai infrastruktúráját erősítő turisztikai attrakciók közös fejlesztése a magyar-horvát határ menti térségben;
- az AoE kerékpárút magyar-horvát szakaszai turisztikai attrakcióinak és szolgáltatásainak jobb integrálása a transznacionális kerékpáros turisztikai márkába.

MOSQUITOLAB – Határokon átnyúló laboratórium, integrált protokollok és együttműködés létrehozása az éghajlatváltozás okozta szúnyogfertőzés elleni küzdelem érdekében a horvát-magyar határvidéken

A projekt átfogó célja egy határon átnyúló együttműködési keret létrehozása a magyar-horvát határ menti szúnyogfertőzések kutatására, megfékezésére és megelőzésére, különös tekintettel a határ menti folyami területek magas arányára. A projekt célja továbbá a kutatási kapacitások fejlesztése és integrálása, lehetővé téve a fertőzések elleni adaptív és koncentrált lépéseket; valamint a fenntartható szúnyogirtás előmozdítása, a mérgező vegyi anyagok használatának csökkentése a szúnyogirtás területén, a szúnyogok számának csökkentése a forrásterületeken, a környezetre gyakorolt negatív hatások minimalizálása, az emberi egészség és a biológiai sokféleség fenyegetettségének minimalizálása, valamint a tudatosság növelése. A projekt végső soron az éghajlatváltozás hatásainak enyhítését támogatja az invazív szúnyogfajok és az új fertőző betegségek megjelenése elleni küzdelem révén a határ menti térségben.

A projekt konkrét célkitűzései a következők:

- Közös Határon Átnyúló Szúnyoglaboratórium létrehozása, amely biológiai, ökológiai, genetikai, kórokozó-elemzési és -kutatási kapacitásokat kínál a szakmai személyzet közötti intenzív tudás-, tapasztalat- és adatmegosztásra támaszkodva.
- Az emberi egészség megőrzése érdekében a projekt 5 kísérleti helyszínen (3 Horvátországban, 2 Magyarországon) járul hozzá a növényvédőszernek való kitettség kockázatának csökkentéséhez, összesen kb. 350 hektáros kezelési területtel, ezáltal védve az embereket és az állatfajokat a szúnyogoktól és az általuk terjesztett betegségektől, ugyanakkor megőrizve a biológiai sokféleséget.
- Környezettudatos szúnyogirtási protokollok kidolgozása (beleértve a részletes feltérképezést, a széles körű és hatékony monitorozást és előrejelzést személyre szabott szoftveres megoldásokkal, valamint a biológiai lárvairtó kezeléseket).
- Az összes érdekelt fél (beleértve a nagyközönséget is) oktatása a szúnyogirtásról, a vegyszeres peszticidek káros hatásainak tudatosítása, a környezeti szúnyogkezelés előnyeinek növelése, valamint a projekt tanulságainak átadása (beleértve a szúnyogirtási protokollokat) más területekre, amelyek még mindig használnak kifejlett rovarokat célzó szúnyogirtási technológiákat.
- Hosszú távú tudás- és kutatási keret létrehozása a jövőbeli szúnyogirtási tevékenységek támogatására, a szúnyogirtás biológiai lárvairtó kezelésekkal történő ösztönzésére és javítására, a határokon átnyúló együttműködés koordinálására és a kárenyhítő tevékenységek előmozdítására a szúnyogok okozta kellemlenségek vagy járványkitörések idején.

Pannon EGTS

Koncept EGTS-a (Europska grupacija za teritorijalnu suradnju, tj. ETT na mađarskom) stvorila je Europska unija. Njegov cilj je zajednički razvoj pogranične regije, za što je potreban 1 - 1 član iz najmanje dvije države članice EU. EGTS je samostalna pravna osoba. U Europi postoji 78 EGTS-ova, od kojih 22 djeluju u Mađarskoj (oko 15 od njih je aktivno). U mađarsko-hrvatskom pograničnom području djeluju dva EGTS-a, Mura Regija EGTS i Pannon EGTS.

Pannon EGTS osnovan je 2010. godine. Njegove članice su hrvatske, slovenske i mađarske organizacije. Grupacija trenutno broji 50 članica, od kojih je 6 županija (3 mađarske, 3 hrvatske), 42 lokalne samouprave, te 2 organizacije regionalnog značaja, Sveučilište u Peču u i Nacionalni park Dunav-Drava. Cilj grupacije je zajednički razvoj mađarsko-hrvatsko-slovenskog pograničnog područja, prvenstveno njegovo gospodarsko jačanje. Teritorijalno obuhvaća županije Zala, Šomođ i Baranja iz Mađarske, Koprivničko-križevačku, Virovitičko-podravsku i Osječko-baranjsku s hrvatske strane, te Prekmurje (Lendava) iz Slovenije.

Ova organizacija sa svojim članicama pokriva geografsko područje mađarsko-hrvatskog prekograničnog programa. U 2019. godini Pannon EGTS dobio je mogućnost u okviru istaknutog HU-HR CBC projekta za izradu mađarsko-hrvatskog prekograničnog programa za EU ciklus 2021.-27. Izrađena je analiza stanja, procjena učinaka prethodnog razdoblja te programski dokument za novi proračunski ciklus. Zadatak je završio s razvojem 5 strateških projektnih ideja, od kojih sve imaju za cilj rješavanje regionalnih problema.

CB JOINT STRATEGY PROJEKT

Vodeći partner: Pannon EGTS

Ime projekta: CB Joint Strategy – Supporting the development of the HU-HR border region by a common strategy jointly formulated by the various actors of the cross-border area

Potporna konstrukcija: Interreg V-A Hungary-Croatia Cooperation Programme 2014-2020

Projekt ID: HUHR/1902/3.1.1/0001

Trajanje projekta: 01.09.2019. – 30.04.2023.

Ukupan proračun projekta: 289 592,50 EUR

EU sredstva: 246 153,62 EUR

Nacionalna sredstva: 28 959,25 EUR

CILJ PROJEKTA

Opći cilj projekta je promicanje učinkovitog zajedničkog razvoja u hrvatsko-mađarskom pograničnom području.

KONKRETNE AKTIVNOSTI

- Detaljna analiza stanja
- Procjena učinka za razdoblje 2014.-2020.
- Priprema strategije zajedničkog razvoja
- Razvoj 5 složenih strateških projektnih ideja

A. | ANALIZA STANJA

Analiza je završena u jesen 2020. Ocijenjeno je društveno, gospodarsko i ekološko stanje mađarsko-hrvatskog pograničnog područja.

Najvažnije konkluzije analize stanja:

- Najrazvijeniji dio pograničnog područja je zapadni dio koji se nalazi uz mediteranski koridor. Posebno je to vidljivo na hrvatskoj strani, gdje je zapadni dio pograničnog područja usko povezan aglomeracijom glavnog grada Zagreba, a dvije najzapadnije županije spadaju među najrazvijenije dijelove Hrvatske. U Mađarskoj je županija Zala najrazvijeniji dio pograničnog područja.
- Istočnim dijelom pograničnog područja dominiraju dva regionalna središta. To su gradovi Osijek i Pečuh koji tijesno surađuju, a ujedno su i dva glavna urbana središta pograničnog područja. U njima se nalaze sveučilišta koja su središta istraživačkih i razvojnih aktivnosti.
- Središnji dio pograničnog područja ima izniman prirodni potencijal, koji ima sve veći značaj i uveliko pridonosi imidžu pograničnog područja, jer je povezan s dobrom kvalitetom okoliša i prekrasnim krajolikom.

Cjelovita analiza stanja dostupna je na web stranici <https://cbcjs.pannonegtc.eu> pod "Stručni materijali".

B. | PROCJENA UČINKA ZA RAZDOBLJE 2014. – 2020.

Dokument je završen u travnju 2021. Na temelju istraživanja (i povezane internetske ankete), općenito se može reći da je program uspješno riješio razvojne izazove identificirane u odabranim prioritetnim područjima. Ispitanici u online anketi projekta izvijestili su o pozitivnom učinku u svim specifičnim ciljnim područjima, posebno značajnom u slučaju turizma, dok je manji, ali još uvijek pozitivan učinak postignut u slučaju ekosustava malih i srednjih poduzeća i obrazovanja.

Cjelovita procjena učinka dostupna je na web stranici <https://cbcjs.pannonegtc.eu> pod „Stručni materijali“.

C. | ZAJEDNIČKA RAZVOJNA STRATEGIJA

Ovaj dokument je praktički temelj prekograničnog programa koji je sastavljen u ožujku 2022. godine. Na temelju analize stanja, procjene utjecaja i online anketa definirana su sljedeća područja intervencije (prioriteti):

1. KONKURENTNO POGRANIČNA REGIJA

1.1. Jačanje održivog rasta i konkurentnosti malih i srednjih poduzeća te otvaranje radnih mjesta unutar sektora malih i srednjih poduzeća, uključujući kroz produktivna ulaganja (gospodarski razvoj)

Očekivani rezultati:

Zajednička poslovna i inovativna suradnja pomoći će malim i srednjim poduzećima koja posluju u programskom području da postanu stabilnija i profitabilnija, što će imati pozitivan učinak na njihov izvozno/uvozni potencijal, na njihovu sposobnost stvaranja dodane vrijednosti, konkurentnost i zapošljavanje. To izravno pridonosi poboljšanju gospodarske učinkovitosti programskog područja.

2. ZELENIIJA I NISKOUGLJIČNA POGRANIČNA REGIJA

2.1. Promicanje energetske učinkovitosti i smanjenje emisija stakleničkih plinova (energetika)

Očekivani rezultati:

U okviru zajedničkih niskougljičnih projekata prekogranično se nastoji povećati energetska svijest lokalnih građana s ciljem pronalaženja zajedničkih, inovativnih rješenja za smanjenje emisija stakleničkih plinova. Ove prekogranične inicijative učinkovito pridonose niskougljičnim ulaganjima većih razmjera i promiču aktivnosti suradnje i institucionalnu suradnju u sektoru energetske učinkovitosti i korištenju obnovljivih izvora energije putem prekograničnih partnerstava.

2.2. Prilagodba klimatskim promjenama, sprječavanje rizika od havarije i promicanje otpornosti, uzimajući u obzir pristupe temeljene na ekosustavima (zaštita prirode)

Očekivani rezultati:

Očekuje se da će podržani projekti rezultirati zajedničkim rješenjima i mjerama koje pridonose poboljšanju i održavanju bioraznolikosti pograničnog područja, poboljšanju stanja zelene i plave infrastrukture, uključujući povezanost staništa, te boljoj kakvoći vodenih područja u programskom području.

3. INKLUZIVNA POGRANIČNA REGIJA

3.1. Jačanje uloge kulture i održivog turizma u gospodarskom razvoju, socijalnoj uključenosti i društvenim inovacijama (turizam)

Očekivani rezultati:

Očekuje se da će podržani projekti poboljšati kvalitetu turističke infrastrukture, atrakcija i usluga, povećati vidljivost pograničnog područja kao manje poznatog, ali ekološki prihvatljivog odredišta u nastajanju, te postati poseban prekogranični proizvod pograničnog turizma.

3.2. Poboljšanje jednakog pristupa inkluzivnim i kvalitetnim uslugama u obrazovanju, osposobljavanju i cjeloživotnom učenju poboljšanjem dostupne infrastrukture, uključujući promicanje fleksibilnosti učenja na daljinu i online obrazovanja te osposobljavanja (Obrazovanje)

Očekuje se da će podržani projekti rezultirati:

- Proširenje ponude obrazovanja i osposobljavanja koje pružaju lokalne visokoškolske ustanove novim, zajednički razvijenim i implementiranim nastavnim planovima i programima;
- Bolje iskorištavanje mogućnosti dualnog strukovnog obrazovanja;
- Veće sudjelovanje odraslih u obrazovanju;
- Povećana interkulturalna razmjena i razumijevanje;
- Poboljšanje jezičnih kompetencija stanovnika pograničnog područja;

- Razvijanje novih sadržaja za osnovne i srednje škole o zemljama i regijama u kojima živimo;
- Povećano uključivanje skupina i pojedinaca u nepovoljnom položaju, uključujući Rome, u aktivnosti ET-a;
- Upoznavanje djece i mladih zajedničkim prirodnim i kulturnim vrijednostima pograničnog područja;
- Pozitivan stav prema prekograničnoj suradnji razvijen je u mladosti;
- Motiviranje djece i mladih kroz sudjelovanje u zajedničkim obrazovnim aktivnostima;
- Povećana socijalna uključenost skupina u nepovoljnom položaju;
- Osjećaj pripadnosti široj zajednici regije.

4. KONSTRUKTIVNA POGRANIČNA REGIJA

4.1. Jačanje učinkovite javne uprave promicanjem pravne i administrativne suradnje te suradnje između građana, aktera civilnog društva i institucija, posebno u cilju rješavanja pravnih i drugih prepreka u pograničnim regijama (suradnja javnih uprava i državni institucija)

Očekivani rezultati:

- utvrđivanje pravnih i administrativnih prepreka prekogranične suradnje;
- razvijanje rješenja i institucionalnih inovacija koje pridonose prevladavanju pravnih i administrativnih prepreka u suradnji organizacija u pograničnom području;
- razvoj državnih institucionalnih kapaciteta i vještina u prekograničnoj suradnji i strateškom/sektorskom planiranju;
- bolje jezične vještine;
- bolja koordinacija sustava i procesa planiranja, prikupljanja podataka i metoda evaluacije (u skladu s procesima planiranja);
- utvrđivanje zajedničkih regionalnih interesa i razvojnih pravaca.

4.2. Izgradnja međusobnog povjerenja, posebno poticanjem međuljudskih akcija (suradnja civilne sfere)

Očekuje se da će podržani projekti rezultirati sljedećim:

- postojeći odnosi i individualni odnosi nastavljaju se razvijati;
- širi se opseg suradnje uključivanjem brojnih novih aktera, čime se povećava raznolikost događanja cijelog pograničnog područja;
- povećava se razina međusobnog razumijevanja i prihvatanja za društvo prezentiranjem pozitivnih iskustava suradnje.

Očekivani rezultati na razini civilnog društva su sljedeći:

- Izgradnja novih odnosa u suradnji civilnog društva u pograničnom području;
- Daljnji razvoj postojećih odnosa i individualnih odnosa.

Cjelovita analiza stanja i sažetak programa dostupna je na web stranici <https://cbcjs.pannonegtc.eu> pod „Stručni materijali”.

D. | Kompleksne strateške projektne ideje

Sljedećih 5 prekograničnih projektnih prijedloga od strateške važnosti:

B LIGHT 2 – Promicanje prekogranične poslovne suradnje malih i srednjih poduzeća koja djeluju na različitim stranama mađarsko-hrvatske granice.

Opći cilj projekta je promicanje prekogranične poslovne suradnje s dodanom vrijednošću malih i srednjih poduzeća koja posluju u pograničnom području.

Specifični ciljevi projekta:

- skreće pozornost na važnost prekogranične gospodarske suradnje i njezine dodane vrijednosti u regionalnom gospodarstvu;
- povećanje broja zajedničkih poslovnih suradnji između malih i srednjih poduzeća u pograničnom području, posebno u ruralnim područjima s niskom gospodarskom efikasnošću;
- promicanje prekogranične trgovine između malih i srednjih poduzeća kroz izravnu potporu gospodarskim jedinicama;
- promicanje inovacijskih aktivnosti u ovom području podupiranjem projekata prekogranične inovacijske suradnje malih i srednjih poduzeća.

GEO BUILDING - Promicanje energetske obnove temeljenih na geotermalnoj energiji u programskom području

Glavni cilj projekta je ojačati održivo iskorištavanje geotermalnog potencijala u programskom području koje prelazi mađarsko-hrvatsku granicu, kao i promicati obnovu građevinskog fonda, pridonoseći na taj način stvaranju uravnoteženijeg energetskog miksa povećanjem održivosti i energetske učinkovitosti.

Specifični ciljevi:

- Izrada tehničkih karakteristika i kriterija odabira koji pokazuju kako i gdje se geotermalni potencijal tla može najoptimalnije iskoristiti u pograničnom području. Metodološkim dokumentom definirane su građevine u kojima se geotermalna energija iz zemlje može učinkovito koristiti za podmirenje toplinske potrebe, paralelno s ulaganjima u energetske obnove.
- Projektni partneri pripremaju studije izvodljivosti za odabrane građevine. Ove studije s analizama troškova i koristi daju točne prognoze očekivanih troškova ulaganja i procijenjenih ušteda.
- Na temelju studija izvodljivosti izradit će se tehnička pripremna dokumentacija za odabrane građevine (ili skupine građevina).
- Strateški projekt stvara “virtualni” sustav s jednim prozorom (virtualni OSS) u programskom području, s fokusom na nerazvijena područja u blizini granice.

BIOKNOWLEDGE - Prekogranična razmjena znanja, stručna suradnja i razvoj koordiniranih mjera revitalizacije u cilju ublažavanja klimatskih promjena i očuvanja bioraznolikosti pograničnog područja.

Opći cilj projekta je promicanje prilagodbe klimatskim promjenama i prevencija rizika od havarija olakšavanjem i podržavanjem pripreme intervencija temeljenih na ekosustavu na području Prekograničnog rezervata biosfere.

Specifični ciljevi projekta:

- Promicanje pripreme i provedbe projekata i intervencija usmjerenih na prilagodbu klimatskim promjenama, kojima je cilj poboljšati stanje okoliša pograničnog područja.
- Stvaranje platforme za prekograničnu suradnju, komunikaciju i razmjenu podataka između dionika prilagodbe klimatskim promjenama i zaštite prirode pograničnog područja.
- Podizanje svijesti o ranjivosti pograničnog ekosustava zbog klimatskih promjena.

BICIKLISTIČKA STAZA AMAZON OF EUROPE MAĐARSKA-HRVATSKA - Bolja integracija lokalnih turističkih usluga u transnacionalni turistički proizvod "Europska Amazona Bike Trail" (AoE)

Opći cilj projekta je poboljšati kvalitetu turističkih usluga AoE biciklističke rute duž mađarsko-hrvatske granice kako bi se posjetiteljima pružila atraktivna i kvalitetna usluga, potaknuvši ih da više vremena provode u regiji.

Specifični ciljevi projekta su sljedeći:

- zajednički razvoj turističkih atrakcija i jačanje relevantne turističke infrastrukture AoE biciklističke staze u mađarsko-hrvatskom pograničnom području;
- bolja integracija turističkih atrakcija i usluga mađarsko-hrvatskih dionica AoE biciklističke rute u transnacionalni brend cikloturizma.

MOSQUITOLAB - Uspostava prekograničnog laboratorija, integriranih protokola i suradnje u borbi protiv najezde komaraca izazvane klimatskim promjenama u hrvatsko-mađarskom pograničnom području.

Opći cilj projekta je stvoriti okvir prekogranične suradnje za istraživanje, suzbijanje i prevenciju infekcija od komaraca duž mađarsko-hrvatske granice, posebice s obzirom na visok udio riječnih područja uz granicu. Projekt također ima za cilj razviti i integrirati istraživačke kapacitete, omogućujući prilagodljive i usmjerene akcije protiv infekcija; promicanje održivog suzbijanja komaraca, smanjenje uporabe otrovnih kemikalija u području suzbijanja komaraca, smanjenje broja komaraca u izvorišnim područjima, minimaliziranje negativnih utjecaja na okoliš, minimaliziranje prijetnji ljudskom zdravlju i bioraznolikosti, te podizanje svijesti. U konačnici, projekt podupire ublažavanje posljedica klimatskih promjena borbom protiv invazivnih vrsta komaraca i pojave novih zaraznih bolesti u pograničnom području.

Specifični ciljevi projekta su sljedeći:

- Stvaranje zajedničkog prekograničnog laboratorija za komarce, koji nudi biološke, ekološke, genetske, patogene analize i istraživačke kapacitete na temelju intenzivnog znanja, iskustva i razmjene podataka između stručnog osoblja.
- U cilju očuvanja zdravlja ljudi, projekt doprinosi smanjenju rizika od izloženosti pesticidima na 5 pokusnih lokacija (3 u Hrvatskoj, 2 u Mađarskoj), s tretiranom površinom ukupno od cca. 350 hektara, čime se štite ljudi i životinjske vrste od komaraca i bolesti koje oni prenose, a očuvajući na taj način bioraznolikost kompletnog područja.
- Razvoj ekološki osviještenih protokola za kontrolu komaraca (uključujući detaljno mapiranje, opsežno i učinkovito praćenje i predviđanje s prilagođenim softverskim rješenjima, kao i biološke larvicidne tretmane).
- Edukacija svih dionika (uključujući širu javnost) o suzbijanju komaraca, podizanje svijesti o štetnim učincima kemijskih pesticida, povećanje prednosti upravljanja komarcima u okolišu i prijenos dobre prakse projekta (uključujući protokole za suzbijanje komaraca) na druga područja koja još uvijek koriste drue tehnologije za suzbijanje komaraca.
- Stvaranje dugoročnog okvira znanja i istraživanja za potporu budućim aktivnostima kontrole komaraca, za poticanje i poboljšanje kontrole komaraca tretmanima biološkim larvicidima, za koordinaciju prekogranične suradnje i za promicanje aktivnosti ublažavanja tijekom eventualnih epidemija uzrokovanih od komaraca.

The Pannon EGTC

The European Union created the concept of the European Grouping of Territorial Cooperation (EGTC), known as ETT (European Területi Társulás) in Hungarian, with the goal of jointly developing border regions that require participation from at least two EU member states. An ETT is an independent legal entity. Currently, there are 78 ETTs in Europe, of which 22 are operating in Hungary, with approximately 15 of them active. 2 ETTs are operating in the Hungary-Croatia border region: the Mura Régió ETT and the Pannon EGTC.

Pannon EGTC was established in 2010 with members consisting of organizations from Croatia, Slovenia, and Hungary. The association currently has 50 members, including 6 counties (3 Hungarian, 3 Croatian), 42 local governments, and 2 organizations of regional importance – the University of Pécs and the Danube-Drava National Park. The project aims to jointly develop the Hungary-Croatia-Slovenia border area, with a primary focus on economic growth. The ETT's territory covers Zala, Somogy, and Baranya Counties in Hungary, Koprivnica-Križevci, Virovitica-Podravina, and Osijek-Baranja Counties in Croatia, as well as the Prekmurje region (Lendava) in Slovenia.

The organization's members cover the geographical area of the Hungarian-Croatian border program. In 2019, Pannon EGTC was awarded the opportunity to design the Hungarian-Croatian border program for the 2021-27 EU cycle, as part of a prominent HU-HR CBC project. The project involved conducting a situation analysis, assessing the impact of the previous period, and developing a program document for the new budget cycle. The task culminated in the development of five strategic project ideas, all aimed at solving regional problems.

THE CB JOINT STRATEGY PROJECT

Project owner: Pannon EGTC

Project title: CB Joint Strategy – Supporting the development of the HU-HR border region by a common strategy jointly formulated by the various actors of the cross-border area

Subsidy scheme: Interreg V-A Hungary-Croatia Cooperation Programme 2014-2020

Project ID: HUHR/1902/3.1.1/0001

Duration of the project: 1 September 2019 – 30 April 2023

Total project cost: EUR 289 592.50

EU funding: EUR 246 153.62

National co-funding: EUR 28 959.25

Aim of the project

The overall objective of the project is to promote effective joint development in the Hungary-Croatia border region.

Specific activities

- Detailed situation analysis
- Impact assessment for the period 2014-2020
- Preparing a joint development strategy
- Developing 5 complex strategic project ideas

A. | Situation analysis

The analysis, which assessed the social, economic, and environmental situation of the Hungary-Croatia border region, was completed in the fall of 2020.

The following are the most significant findings of the situation analysis:

- The most developed part of the border area is the western part, which is located along the Mediterranean corridor. This is especially visible on the Croatian side, where the western part of the border region is attracted to the agglomeration of the capital Zagreb. The two western-most counties are also among the most developed parts of Croatia. In Hungary, Zala County is the most developed part of the border region.
- The eastern part of the border area is dominated by two cooperating regional centers, Osijek and Pécs, which are the primary urban centers of the border area. They are home to large universities that are centers of research and development activities.
- The central part of the border region has significant natural potential, which is of increasing importance and contributes significantly to the image of the border region, as it is associated with good environmental quality and beautiful landscapes.

The full situation analysis is available at <https://cbcjs.pannonegtc.eu> under „Professional materials”.

B. | Impact assessment of the HU-HR program for the period 2014–2020

The document was completed in April 2021. Based on the assessment (and the related online survey), it can be generally concluded that the program effectively managed the development challenges identified in the selected priority areas. The respondents to the project's online survey reported a positive impact in all specific objective areas, a particularly significant impact in the case of tourism, while a lower but still positive impact in the case of the SME ecosystem and education.

The full impact assessment is available at <https://cbcjs.pannonegtc.eu> under „Professional materials”.

C. | Joint Development Strategy

This document is practically the basis of the border program, which was completed in March 2022. Based on the situation analysis, impact assessment and online surveys, the following intervention areas (priorities) were determined:

1. COMPETITIVE BORDER REGION

1.1. Enhancing sustainable growth and competitiveness of SMEs and job creation in SMEs, including by productive investments (economic development)

Expected results:

Joint business and innovative cooperation of SMEs will help SMEs in the programme area to become more stable and profitable that is expected to have a positive impact on their export/import potential, value added ability, competitiveness and on employment, too. This directly contributes to the improvement of economic performance of the programme area.

2. GREENER AND LOW-CARBON BORDER REGION

2.1. Promoting energy efficiency and reducing greenhouse gas emissions (energetics)

Expected results:

Joint low-carbon projects trigger cross-border efforts to enhance energy consciousness of local citizens and to find common innovative solutions for reduction of greenhouse gas emissions. These cross-border initiatives effectively contribute to the larger-scale low-carbon investments and through cross-border partnerships foster collaborative actions and institutional cooperation in the field of energy efficiency and usage of renewables.

2.2. Promoting climate change adaptation and disaster risk prevention, and resilience, taking into account eco-system based approaches (nature)

Expected results:

Supported projects are expected to result in joint solutions and actions contributing to improvement and maintenance of biodiversity in the border area, improvement in the status of green and blue infrastructure including habitat connectivity and a better quality of the water bodies in the programme area.

3. INCLUSIVE BORDER REGION

3.1. Enhancing the role of culture and sustainable tourism in economic development, social inclusion and social innovation (tourism)

Expected results:

Supported projects are expected to result in increased quality of tourism infrastructure, attractions and services, an enhanced visibility of the border area as a lesser-known but emerging environment-friendly destination becoming a distinguished cross-border tourism product.

3.2. Improving equal access to inclusive and quality services in education, training and lifelong learning through developing accessible infrastructure, including by fostering resilience for distance and on-line education and training (education)

Supported projects are expected to result in:

- Increased educational and training offer provided by local HE institutions new jointly developed and delivered curricula;
- Potentials for dual vocational training better exploited;
- Increased adult participation in education;
- Enhanced cross-cultural exchange and understanding;
- Improved language skills of border region inhabitants;
- New content about each other's country and the region is developed for elementary and secondary schools;

- Increased involvement of disadvantaged – including Roma – groups and individuals in ET activities;
- Awareness of common natural and cultural values of the border region among children and young adults;
- Positive attitude developed with regard to CBC from early age on;
- Motivated children and young adults through involvement in joint educational activities;
- Increased social inclusion of disadvantaged groups;
- Sense of belonging to the broader community of the region developed.

4. COOPERATING BORDER REGION

4.1. Enhance efficient public administration by promoting legal and administrative cooperation and cooperation between citizens, civil society actors and institutions, in particular with a view to resolving legal and other obstacles in border regions (governmental cooperation)

Expected results:

- identified legal and administrative barriers to cooperation in the border region;
- developed solutions and institutional innovations that contribute to overcoming legal and administrative barriers in the cooperation of organisations in the border region;
- improved public institutional capacities and skills in cross-border cooperation and strategic/sectoral planning;
- improved language skills;
- planning systems and processes, data collection and assessment methods are better harmonized (in line with planning processes);
- common regional interests and development directions identified.

4.2. Build up mutual trust, in particular by encouraging people-to-people actions (civil cooperation)

Supported projects are expected to result in the following:

- existing links and individual relationships develop further;
- the scope of cooperation extended by involving a range of new actors, widening the variety of events in the whole border region;
- the level of mutual understanding and acceptance, by showing the society positive experiences of cooperation is enhanced.

Expected results on civil society level are:

- New links in civil society cooperation in the border region established;
- Existing links as well as individual relationships are further developed.

The full programme document and the programme summary is available at <https://cbcjs.pannonegtc.eu> under „Professional materials”.

D. | Complex strategic project ideas

The 5 strategic cross-border project ideas are as follows

B LIGHT 2 - Fostering cross-border business cooperation of SMEs operating on different sides of the Hungary-Croatia border

Overall project objective: Fostering value-added cross-border business cooperation of SMEs operating in the border area.

Specific objectives of the project:

- raise awareness about the importance of cross-border economic cooperation and its added value to regional economy;
- raising the number of joint SME business cooperation in the border area, especially in the rural areas with low economic performance;
- promotion of cross-border trade between SMEs through direct support provided to economic entities;
- fostering innovation activities in the area through support of cross-border innovation cooperation projects of SMEs.

GEO BUILDING - Fostering ground source geothermal energy-based energy refurbishments in the programme area

Main objective of the project is to strengthen the sustainable exploitation of ground source geothermal potential in the HU-HR cross-border programme area and foster refurbishment of the building stock while contributing to the creation of a more balanced energy mix by increasing the sustainable and energy-efficient use.

Specific objectives:

- The development of a defining the technical specificities and selection criteria indicating how and where ground source geothermal potential can most optimally be exploited in the border area. The methodological paper sets the buildings where ground source geothermal energy can be applied effectively for covering heat demand in parallel with energy refurbishment investments.
- For the selected buildings, feasibility studies will be prepared by the project partners. These studies, equipped with cost-benefit analyses provide precise predictions on the expected investment cost and estimated cost savings owing to these investments.
- Based on the feasibility studies, technical preparatory documentations for selected buildings (or group of buildings) will also be prepared.
- The strategic project establishes a “virtual” one-stop-shop (virtual OSS) system in the programme area, focusing on the lagging behind areas close to the border.

BIOKNOWLEDGE - Development of cross-border knowledge exchange, professional cooperation and coordinated revitalisation actions for mitigation of climate change and safeguarding biodiversity in the border area

The overall objective of the project is to promote the adaptation to climate change, disaster risk prevention through facilitating and supporting the preparation of ecosystem-based interventions in the border area covered by the Mura-Drava-Danube UNESCO Transboundary Biosphere Reserve

Specific objectives of the project:

- Fostering the preparation and implementation of climate change adaptation projects and interventions aiming at the improvement of the environmental status in the border area.
- Setting up a cross-border platform of cooperation, communication and data sharing between stakeholders of climate change adaptation and nature protection in the border area.

Raising awareness about the vulnerability of the border area's ecosystem due to climate change.

AMAZON OF EUROPE BIKE TRAIL HUNGARY-CROATIA - Better integration of local touristic services into the transnational tourism product “Amazon of Europe Bike Trail”

The general objective of the project is:

- Improve the quality of tourism services of the AoE Bike Trail in the Hungary-Croatia cross border area in order to provide attractive, high-quality service for visitors, encouraging them to spend more time in the region.

The specific objectives of the project are:

- to jointly develop tourism attractions enhancing the relevant tourism infrastructure of the AoE Bike Trail by enhancement of its effectiveness and raising its service quality in the Hungary-Croatia border area;
- better integrating the tourism attractions and services of the Hungarian-Croatian sections of AoE Bike Trail into the transnational long-distance cycling tourism brand.

MOSQUITOLAB - Establishing cross-border laboratory, integrated protocols and cooperation to fight climate change induced mosquito infestation in the Croatia-Hungary border area

The overall objective of the project is to set up a cross-border cooperation framework for research and development, control and prevention of mosquito infestation in the Hungary-Croatia border area, with special attention to the high share of riverine areas along the border. The project also aims to improve and integrate research capacities allowing adaptive and focused steps against infestation; and to promote sustainable mosquito control, reducing toxic chemicals usage in the field of mosquito control, focusing on mosquito reduction in source areas, minimalizing negative impacts on the environment, human health and biodiversity, as well as raising awareness. The project ultimately supports the mitigation of climate change impacts, via fighting invasive mosquito species and the appearance of new transmitted diseases in the border area.

Specific objectives of the project include:

- To establish a joint Cross-border Mosquito Lab offering shared and complementary capacities of biological, ecological, genetics and pathogens analysis and research, relying on intensive share of knowledge, experience and data between professional staff. These capacities are planned on the basis of current knowledge and research activities of project partners.
- To preserve human health, the project will contribute to lowering the risk of exposure to pesticides in 5 pilot locations (3 in Croatia, 2 in Hungary), with a combined treatment area of ca. 350 Ha, thus protecting humans and animal species from mosquitoes, diseases they transmit, and at the same time preserving biodiversity.
- To develop environmentally conscious mosquito control protocols (including detailed mapping, widespread and effective monitoring and forecasting using tailored software solutions, and biological larvicide treatments).
- To educate all stakeholders (including the general public) of mosquito control, raise awareness on damages of pesticides as well as advantages of environmental mosquito treatment, and transfer project learnings (including the mosquito control protocols) to other areas that still use adulticidal mosquito treatment technologies.
- To establish a long-term knowledge and research framework to support future mosquito control activities, encourage and improve mosquito control with biological larvicidal treatments, coordinate cross-border cooperation and foster the mitigation activities during high mosquito nuisance periods or outbreak situations.

7621 Pécs, Széchenyi tér 9.
+36 30/212-2215
info@pannonegtc.eu
www.pannonegtc.eu
CB Joint Strategy Platform:
cbcjs.pannonegtc.eu

Fotó: Bősze András és Pannon ETT

Hungary-Croatia
Cross-border Co-operation Programme

Interreg

European Regional Development Fund

*A cross-border region where rivers
connect, not divide*

